

การสร้างสรรค้อาภรณ์สำหรับผู้พิการทางสายตา เพื่อตอบสนองต่อกาลเทศะและประโยชน์ใช้สอย

The apparel design for The Blind people, in response to circumstance and usability

ชนกนารถ มะยูโซ๊ะ,¹ มียอง ซอ,² เกียงศักดิ์ เขียวมั่ง³

Chanoknart Mayusoh, Miyoung Seo, Kriangsak Khaiomang

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Faculty of Fine and Applied Art, Burapha University, Thailand

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการเลือกซื้อเสื้อผ้าและปัญหาอุปสรรคในการสวมใส่เครื่องแต่งกาย ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของกลุ่มผู้พิการทางสายตานิยามวิเคราะห้และประมวลองค์ความรู้สร้างสรรค้เครื่องแต่งกายสำหรับสตรีพิการทางสายตา ประเภทชุดทำงานงานจำนวน 6 ชุด ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทั้งวิจัยเชิงคุณภาพและวิจัยเชิงปริมาณร่วมกัน แหล่งข้อมูลปฐมภูมิจากการลงภาคสนามสำรวจพฤติกรรมการเลือกซื้อเสื้อผ้าและปัญหาอุปสรรคในการสวมใส่เครื่องแต่งกายของกลุ่มประชากรตัวอย่าง คือ สตรีพิการทางสายตา อายุระหว่าง 25-40ปี และข้อมูลทุติยภูมิจากภาคเอกสารงานวิจัย หนังสือต่างๆ พบว่า กลุ่มประชากรตัวอย่าง จำนวน 50 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ประมาณ 13,000-16,000 บาท มีอาชีพค้าขายสลากรีนแบ่งรับฐาบาลสูงเป็นอันดับ 1 คิดเป็นร้อยละ 54 ส่วนใหญ่จะมีคนสายตาดีพาไปเลือกซื้อเสื้อผ้าคิดเป็นร้อยละ 96 โดยมีปัญหาและอุปสรรคในการสวมใส่เสื้อผ้าดังนี้ ไม่สามารถทราบได้ว่าเสื้อเป็นด้านหน้าหรือด้านหลังหากไม่มีป้ายคอ(ป้ายMain label), ไม่ถนัดในการสวมใส่เสื้อผ้าที่มีซิปถอดได้, ไม่ถนัดในการสวมใส่เสื้อผ้าที่มีการติดเครื่องเกาะเกี่ยวอยู่ด้านหลัง, ไม่ถนัดในการสวมใส่เสื้อผ้าที่มีการผูกโบว์, ไม่ถนัดในการสวมใส่เสื้อผ้ารัดรูป, ไม่สามารถทราบสีเสื้อผ้าได้, ไม่สามารถทราบลวดลายบนเสื้อผ้า, ไม่สามารถMix and Match เสื้อผ้าให้ดูเหมาะสมได้ด้วยตนเอง จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงเลือกนำเทคนิคต่างๆมาใช้ในการแก้ปัญหา อาทิ เช่น การสกรีนสีนูนเป็นอักษรเบรลล์และลวดลาย การติดตั้งQR Codeเพื่ออ่านข้อมูลของตัวเสื้อผ้า การเลือกใช้วัสดุ กระดุม ซิปที่มีขนาดเหมาะสมกับการสวมใส่ รวมถึงการเลือกใช้นวัตกรรมสิ่งทอที่สนองกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่างเช่น ผ้ากันยับ, ผ้าป้องกันกลิ่นไม่พึงประสงค์, ผ้าเคลือบคอลลาเจน, ผ้ารักษาอุณหภูมิเป็นต้น โดยสามารถนำมาพัฒนาเป็นต้นแบบผู้สร้างสรรค้เครื่องแต่งกายชุดทำงาน สำหรับผู้พิการทางสายตาเพื่อเพิ่มความมั่นใจและลดความกังวลในการสวมใส่เสื้อผ้าให้ผู้พิการทางสายตามีความสุขและรับรู้ถึงความงามของเสื้อผ้าที่สวมใส่ได้มากขึ้น

คำสำคัญ : ผู้พิการทางสายตา, อาภรณ์, กาลเทศะ, นวัตกรรม

1. ชนกนารถ มะยูโซ๊ะ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, โทรศัพท์ 086-383-3826, e-mail : pook_ka_9@hotmail.com

2. DR. MIYOUNG SEO คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, โทรศัพท์ 086-017-0593, e-mail : smy750@naver.com

3. ผศ.ดร.เกียงศักดิ์ เขียวมั่ง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, โทรศัพท์ 081-851-5904, e-mail : kriangsak_k@yahoo.com

ABSTRACT

The objectives of this research are to study the clothing purchasing behavior of visually impaired persons and the dressing challenges which affect their daily lives and design 6 working outfits specifically for visually impaired women. This research is a mix methods research integrating qualitative and quantitative approaches. The primary data were collected by conducting a survey on the clothing purchasing behavior of the sample comprised of 50 visually impaired women aged 25-40 years old, and the challenges of getting dressed they faced. The secondary data were gathered from related books and documents. The study found that the 50 visually impaired women, the sample group selected by purposive sampling, earn 13,000-16,000 baht per month. 54% of them earn a living by selling state lottery tickets. 96 % of them seek help from sighted persons when purchasing clothes. The challenges the sample have encountered when getting dressed by themselves are the inability to identify colors, patterns, and the front/back of the clothing items without main labels, and to match clothes with suitable color and pattern, and the difficulties in putting on form-fitting clothes, clothes with back closures, and clothes that require bow tying. To address the aforementioned challenges, many techniques were employed in designing working outfits for visually impaired persons, for instance, embossing Braille designs and tactile graphics, utilizing QR code tags to provide information of the clothing items, using suitably-sized materials, buttons and zippers, and using innovative fabrics, such as wrinkle-resistant fabrics, anti-odor fabrics, collagen-coated fabrics, and temperature-regulating fabrics, to meet the needs of the sample group. These outfits would help reduce worries and give the visually impaired persons confidence in dressing and enabling them to perceive more aesthetic value of the clothes they are wearing.

Keywords : Blind, apparel, time and place, Innovation

บทนำ

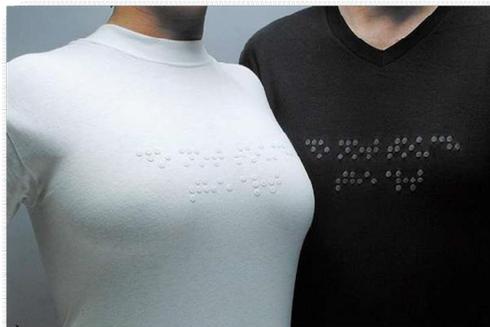
ปัจจุบันเทคโนโลยีถูกสร้างขึ้นมาเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตสำหรับคนพิการทางสายตามากมาย แต่ก็คงไม่สามารถจะตอบสนองได้ในทุกๆสถานการณ์ อย่างเช่น อากาศที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละฤดูกาล ไม่ว่าจะ เป็นอากาศร้อนจัด ฝนตก อากาศหนาว แม้แต่เวลากลางคืนที่มีความมืด ทั้งนี้ล้วนแล้วแต่เป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิต ของผู้พิการทางสายตาทั้งนั้น เครื่องแต่งกายในปัจจุบันก็เช่นเดียวกัน ถูกสร้างสรรค์ขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการในการสวมใส่ของบุคคลทั่วไป แต่ยังไม่มิตราสินค้าหรือผู้ผลิตใดสร้างสรรค์เครื่องแต่งกายมาเพื่อตอบสนองความต้องการ ของผู้พิการทางสายตาเลย มีเพียงแค่บางส่วนที่ออกแบบเสื้อผ้ามาเฉพาะกิจสำหรับผู้พิการทางสายตา ซึ่งในการออกแบบมี เพียงแค่ นำเอาอักษรเบรลล์ไปสกรีนลงบนเสื้อผ้า เพื่อให้ผู้พิการทางสายตาสวมใส่แล้วทราบว่าเป็นเสื้อที่เขียนว่าอะไร เท่านั้น แต่ก็ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ในทุกๆส่วน ซึ่งในปัจจุบันผู้พิการทางสายตาค่อนข้างมีปัญหาในการสวมใส่เครื่องแต่งกายในหลายๆด้าน ดังนี้ 1) ไม่ทราบว่าเป็นเสื้อที่ตนเองสวมใส่เสื้อสีอะไร ใส่สีนี้แล้วเหมาะสมกับ กาลเทศะหรือไม่ 2) ไม่สามารถรับรู้ได้ถึงความงามจากเสื้อผ้าที่ตนเองสวมใส่ วันนี้เสื้อผ้าที่ตนเองสวมใส่มีลวดลายหรือ สีเส้นและความหมายเป็นอย่างไรบ้าง 3) ไม่สามารถคาดเดาว่าสภาพอากาศในแต่ละวันได้ คือ อากาศในตอนเช้าอาจจะ

ค่อนข้างเย็น ผู้พิการทางสายตาจึงสวมใส่เสื้อผ้าที่ค่อนข้างมืดซิด แต่ในช่วงบ่ายอากาศกลับร้อนจัดซึ่งทำให้พวกเขาไม่สามารถจะปรับเปลี่ยนเสื้อผ้าที่สวมใส่มาตั้งแต่ต้นได้ 4) ไม่สามารถหลีกเลี่ยงการเดินทางในช่วงเวลากลางคืนได้ มักเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งเนื่องจากความมืดของเวลาค่ำ ทำให้สีสนของเสื้อผ้าไม่สามารถสะท้อนออกมาให้เห็นได้ว่ามีคนอยู่ในบริเวณนั้นๆ

รูปที่ 1 เทคโนโลยีที่อำนวยความสะดวกให้ผู้พิการทางสายตา ที่มา : <https://favforward.com/trend/2565.html>

รูปที่ 2 เสื้อยืดสรีนอักษรเบรลล์ ที่มา : <https://shop.spreadshirt.com/insightapparel/jesus+in+braille-A3391270>

ในปัจจุบันนักออกแบบเสื้อผ้ามีการสร้างสรรค์ผลงานที่เน้นประโยชน์การใช้สอยกันมากขึ้น ก็เพราะต้องการตอบสนองความต้องการของกลุ่มลูกค้าที่ต้องการความแปลกใหม่ในตัวผลิตภัณฑ์ หรือแม้แต่ความสะดวกสบายในการสวมใส่ให้มีความหลากหลายมากขึ้น จึงเป็นเหตุที่ทำให้นักออกแบบเครื่องแต่งกายและนักพัฒนาสิ่งทอในปัจจุบัน ต้องคิดค้นเทคนิคหรือกรรมวิธีในการออกแบบให้ตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้มากยิ่งขึ้น อาทิ เสื้อผ้ากันน้ำ เสื้อผ้ากันแมลง เสื้อผ้ากันไฟ เสื้อผ้ามีกลิ่นหอม เสื้อผ้าป้องกันกลิ่นเหม็นอับ เป็นต้น

จากแนวความคิดดังกล่าวข้างต้น ที่มุ่งเน้นการออกแบบเสื้อผ้าที่คำนึงถึงประโยชน์การใช้สอยนั้น สามารถนำเทคนิคและวิธีการมาปรับใช้กับการแก้ไขปัญหาจากสวมใส่เสื้อผ้าและปัญหาของการดำเนินชีวิตของผู้พิการทางสายตา

ได้อย่างถูกต้อง โดยการวิเคราะห์ลักษณะรูปแบบปัญหาต่างๆในการสวมใส่เสื้อผ้าของผู้พิการทางสายตา และนำมาแก้ปัญหาโดยใช้เทคนิคในการตัดเย็บและนวัตกรรมสิ่งทอ เพื่อแก้ไขปัญหาในส่วนต่างๆให้หมดไปได้

จากแนวทางการแก้ปัญหาข้างต้นเป็นแนวคิดเริ่มต้นที่ผู้วิจัยจะนำมาใช้เป็นหัวข้อในงานวิจัยฉบับนี้ โดยมีชื่อข้องานวิจัยว่า “การสร้างสรรค์อาภรณ์สำหรับผู้พิการทางสายตา เพื่อตอบสนองต่อกาลเทศะและโอกาสใช้สอย “ คิดค้นสร้างหัวข้อวิจัยนี้เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาในการสวมใส่เครื่องแต่งกายของผู้พิการทางสายตา ให้มีความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตมากขึ้น เมื่อต้องพบเจอกับสภาวะอากาศต่างๆตามฤดูกาล อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มความมั่นใจและลดความกังวลในการสวมใส่เสื้อผ้าให้ผู้พิการทางสายตามีความสุขและรับรู้ถึงความงามของเสื้อผ้าที่สวมใส่ได้มากขึ้น เพื่อให้บรรดาผู้พิการทางสายตาอยู่ร่วมในสังคมของเราได้เทียบเท่าคนธรรมดา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

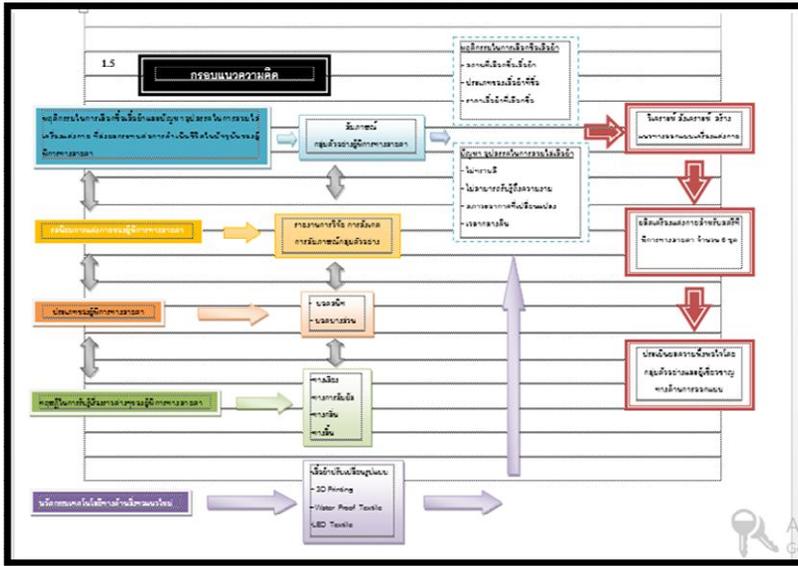
1. เพื่อสำรวจพฤติกรรมในการเลือกซื้อเสื้อผ้าและการรับรู้ปัญหาอุปสรรคในการสวมใส่เครื่องแต่งกาย ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของผู้พิการทางสายตา
2. เพื่อสืบค้นและวิเคราะห์ทฤษฎีในการรับรู้เรื่องราวต่างๆทางเสียงและรับรู้รูปร่าง รูปทรงพื้นผิว การสัมผัสจับต้องของผู้พิการทางสายตาโดยมาผสมผสานกับนวัตกรรมสิ่งทอ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับผู้พิการทางสายตาได้อย่างเหมาะสม
3. เพื่อสร้างแนวทางในการออกแบบเครื่องแต่งกายที่สามารถตอบสนองตามกาลเทศะและโอกาสใช้สอย โดยเหมาะสมกับวิถีการดำเนินชีวิตในระหว่างวันของผู้พิการทางสายตาได้

ระเบียบวิธีวิจัย

1. การรวบรวมข้อมูล

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทั้งวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative research) แลเชิงปริมาณ(Quantitative Research) ร่วมกัน โดยศึกษาถึงพฤติกรรมในการเลือกซื้อเสื้อผ้าและศึกษาปัญหาอุปสรรคในการสวมใส่เสื้อผ้าของผู้พิการทางสายตารวมรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางและคู่มือในการออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับผู้พิการทางสายตาประเภทตาบอดสนิท

กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

รูปที่ 3 กรอบแนวความคิดโครงการวิจัย ที่มา : ชนกนถ มะยุโษะ

2. วิธีการดำเนินงานวิจัย

มีขั้นตอนในการวิจัยทั้งหมด 5 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สํารวจพฤติกรรมในการเลือกซื้อเสื้อผ้าและปัญหาอุปสรรคในการสวมใส่เครื่องแต่งกาย ที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตในปัจจุบันของกลุ่มประชากรตัวอย่าง คือ สตรีผู้พิการทางสายตาประเภทบอดสนิท

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการสํารวจพฤติกรรมในการเลือกซื้อเสื้อผ้าและอุปสรรคในการสวมใส่เครื่อง แต่งกายของกลุ่มประชากรสตรีผู้พิการทางสายตาอายุระหว่าง 25-40 ปี จำนวน 50 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะสามารถตอบคำถามการวิจัยได้ตามที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมีการดำเนินการตามแบบสัมภาษณ์ดังนี้

- แบบสัมภาษณ์ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ประเภทตรวจสอบรายการ (Check List) ผู้วิจัยจะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิง ปริมาณจากแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ ข้อมูลด้วยสถิติโดยหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
- แบบสัมภาษณ์ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมในการเลือกซื้อเสื้อผ้า อุปสรรค ปัญหาในการสวม ใส่เสื้อผ้าของผู้พิการทางสายตา ซึ่งแบบสัมภาษณ์ประเภทตรวจสอบรายการ (Check List) และเป็นลักษณะ คำถามปลายเปิด ผู้วิจัยจะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ ข้อมูลด้วยสถิติโดยหา ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ขั้นตอนที่ 2 บทสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายในหัวข้อเรื่อง”การออกแบบแฟชั่นสำหรับผู้พิการทางสายตา”

ผู้วิจัยได้เข้าเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายทั้ง 5 ท่าน อีกทั้งยังเป็นข้อมูลใช้สำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติแบบร้อยละ เพื่อสรุปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบเครื่องแต่งกายต่อไป

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบเครื่องแต่งกาย จำนวน 5 ท่านในหัวข้อการออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับผู้พิการทางสายตา คิดเป็นร้อยละ 100 หลังจากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมีการดำเนินการตามแบบสัมภาษณ์ดังนี้

- แบบสัมภาษณ์ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์ทางด้านการออกแบบ ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ประเภทตรวจสอบรายการ(Check List) ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ ข้อมูลด้วยสถิติโดยหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
- แบบสัมภาษณ์ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “การออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับผู้พิการทางสายตา” ซึ่งแบบสัมภาษณ์เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์เนื้อหาตามหัวข้อที่กำหนด แล้วนำเสนอข้อมูลเป็นลักษณะความเรียง

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาแนวทางในการคัดเลือกตัวอย่างและการวิเคราะห์ตัวอย่างผลงานออกแบบแฟชั่นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบ

- 1) ผู้วิจัยทำการคัดเลือกตัวอย่างผลงานการออกแบบเครื่องแต่งกายของดีไซเนอร์ที่มีชื่อเสียงในวงการแฟชั่นทั้งในประเทศและต่างประเทศจำนวน 20 ผลงาน ซึ่งตรงกับแนวทางในการคัดเลือกตัวอย่างจากข้างต้น
- 2) ผู้วิจัยนำตัวอย่างผลงานที่ผ่านการคัดเลือกจำนวน 20 ผลงาน มาวิเคราะห์ตามแนวทางการวิเคราะห์ผลงานที่ตั้งไว้ข้างต้น โดยใช้แนวทางการวิเคราะห์ดังนี้ โครงร่างเงา สี ผิวด้านสัมผัส วัสดุ ลวดลาย เทคนิคและความเหมาะสมกับการนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันของผู้พิการทางสายตา
- 3) ผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผลงานการออกแบบเครื่องแต่งกายของนักออกแบบเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับแนวทางการออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับผู้พิการทางสายตาต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาข้อมูลแรงบันดาลใจจาก “ลวดลายไม้ฉลุขมปังในพระที่นั่งวิมานเมฆ” เพื่อเป็นแนวทางการออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับผู้พิการทางสายตา

ผู้วิจัยลงภาคสนามเก็บข้อมูลในพระที่นั่งวิมานเมฆ โดยเน้นการเก็บภาพลวดลายไม้ฉลุขมปังซึ่งมีตกแต่งในพระที่นั่งวิมานเมฆ ทั้งภายในและภายนอกของพระที่นั่งวิมานเมฆ จากนั้นนำภาพถ่ายลวดลายไม้ฉลุขมปังซึ่งในพระที่นั่งวิมานเมฆ ที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนามจำนวน 10 ภาพ

รูปที่ 4,5,6,7 ภาพถ่ายไม้ฉลุขนมปังขิงในพระที่นั่งวิมานเมฆ ที่มา : ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง, 6 มิถุนายน 2559

นำภาพถ่ายไม้ฉลุขนมปังขิงในพระที่นั่งวิมานเมฆมาวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลลดทลายไม้ฉลุขนมปังขิงในด้านต่างๆดังนี้

- รูปร่างรูปทรง
- สีสัณ
- วัสดุ
- การนำไปใช้ตกแต่ง

นำข้อมูลจากการวิเคราะห์ มาสรุปและใช้เป็นแนวทางในการออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับผู้พิการทางสายตาต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 การออกแบบเครื่องแต่งกายชุดทำงานสำหรับสตรีผู้พิการทางสายตา

ขั้นตอนการออกแบบ

- 1) การสร้างแบบร่างชุดทำงานสำหรับสตรีพิการทางสายตา ประเภทตาบอดสนิท อายุประมาณ 25-40ปี
- 2) นำแบบร่างเข้าพบที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในด้านต่างๆดังนี้

- ด้านรูปแบบและรูปทรง
- ด้านวัสดุและเทคนิค
- ด้านสีสัณ
- ด้านลดทลายผ้า
- ด้านประโยชน์ใช้สอย
- ด้านความสวยงาม
- ด้านอารมณ์และความรู้สึก

ทั้งนี้เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบร่าง ซึ่งผู้วิจัยจะนำข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ต่อไป

- 3) ดำเนินการผลิตคู่มือแนวทางในการออกแบบเสื้อผ้าสำหรับผู้พิการทางสายตา
- 4) ดำเนินการผลิต “ เสื้อผ้าสำหรับสตรีพิการทางสายตา” จำนวน 6 ชุด

- 5) นำผลงานการออกแบบชุดทำงานสำหรับสตรีพิการทางสายตาจำนวน 6 ชุดที่ผลิตเสร็จสมบูรณ์แล้ว เข้าพบที่ปรึกษาเพื่อประเมินความเหมาะสมของชุดในด้านต่างๆ เพื่อหาข้อบกพร่องของชุดจริง ซึ่งผู้วิจัยจะนำข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ต่อไป
- 6) นำผลงานการออกแบบชุดทำงานสำหรับสตรีพิการทางสายตาจำนวน 6 ชุดที่ผลิตเสร็จสมบูรณ์และผ่านการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษาแล้วไปประเมินการออกแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายจำนวน 5 ท่าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการสำรวจพฤติกรรมในการเลือกซื้อเสื้อผ้าและปัญหาอุปสรรคในการสวมใส่เครื่องแต่งกาย ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของกลุ่มประชากรตัวอย่างสามารถสรุปข้อมูลได้ดังนี้

การเลือกซื้อและสถานที่ในการเลือกซื้อเสื้อผ้า พบว่ากลุ่มผู้พิการทางสายตากลุ่มนี้จะมีประสบการณ์ในการเลือกซื้อเสื้อผ้าในระดับมาก บางคนมีความคุ้นเคยกับแหล่งซื้อเสื้อผ้างก็จะไปเลือกซื้อเพียงคนเดียว แล้วให้คนขายเป็นคนช่วยเลือกเสื้อผ้าให้ บางคนก็จะไปกับเพื่อนหรือคนในครอบครัวที่สายตาปกติ เพื่อที่จะให้ช่วยเลือกแบบเสื้อผ้าที่เหมาะสมกับตน กลุ่มผู้พิการทางสายตากลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มที่มีความสนใจในการเลือกซื้อเสื้อผ้าและมีความสนใจในด้านแฟชั่นมากที่สุด และมีกำลังในการซื้อพอสมควรเนื่องจากเป็นกลุ่มที่สามารถประกอบอาชีพ มีเงินเดือนเลี้ยงดูตนเองได้ สถานที่ในการเลือกซื้อจะเป็นร้านค้า แหล่งรวมสินค้า และห้างสรรพสินค้าทั่วไป

ราคาเสื้อผ้าที่นิยมเลือกซื้อ พบว่า จะอยู่ในราคาระดับต่ำจนถึงปานกลาง และต้องเหมาะสมกับคุณภาพ โดยเฉลี่ยราคาซื้อเสื้อผ้าต่อชิ้นอยู่ที่ ประมาณต่ำกว่า 199 บาท โดยเฉลี่ยราคาซื้อเสื้อผ้าต่อครั้งอยู่ที่ ประมาณ 501 – 1,000 บาท

ประเภทเสื้อผ้าที่นิยมเลือกซื้อ พบว่า นิยมเลือกซื้อเครื่องแต่งกายชิ้นพื้นฐาน อาทิเช่น ชุดทำงาน ชุดลำลอง ชุดกีฬา ชุดนอน ชุดโอกาสพิเศษ เป็นต้น **การเตรียมและการสวมใส่เสื้อผ้า** พบว่า ในกลุ่มนี้จะสามารถทำการแบ่งหมวดหมู่เสื้อผ้าในตู้เสื้อผ้าได้เอง แยกตามประเภทและแยกตามสีของเสื้อผ้าได้ จะสามารถเลือกสวมใส่เสื้อผ้าด้วยตัวเองได้อย่างคล่องแคล่วมาก โดยอาศัยประสบการณ์จากการสัมผัสและความจำของรายละเอียดบนเสื้อผ้า แต่ในบางครั้งก็ยังคงต้องอาศัยบุคคลรอบข้างช่วยดูแลในเรื่องของการจับคู่itemเสื้อผ้า หรือช่วยในการMix and Matchเสื้อผ้าให้ดูดีก่อนออกจากบ้าน ในส่วนของวิธีการสวมใส่เสื้อผ้าจะใช้มือคลำที่ป้ายคอเสื้อ(ป้ายMain label) เพื่อที่จะทราบว่าเป็นเสื้อใต้อันหน้าหรือด้านหลัง **ปัญหาและอุปสรรคในการสวมใส่เสื้อผ้า** พบปัญหาดังนี้

- ไม่สามารถทราบได้ว่าเสื้อเป็นด้านหน้าหรือด้านหลังหากไม่มีป้ายคอ(ป้ายMain label)
- ไม่ถนัดในการสวมใส่เสื้อผ้าที่มีซิปกดได้
- ไม่ถนัดในการสวมใส่เสื้อผ้าที่มีการติดเครื่องเกาะเกี่ยวอยู่ด้านหลัง
- ไม่ถนัดในการสวมใส่เสื้อผ้าที่มีการผูกโบว์
- ไม่ถนัดในการสวมใส่เสื้อผ้าวัดรูป
- ไม่สามารถทราบสีเสื้อผ้าได้
- ไม่สามารถทราบลวดลายบนเสื้อผ้า
- ไม่สามารถMix and Match เสื้อผ้าให้ดูเหมาะสมได้ด้วยตนเอง
- มักจะจับคู่สีดูง่าผิดคู่

ผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงเลือกนำเทคนิคต่างๆมาใช้ในการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการสวมใส่เครื่องแต่งกายของผู้พิการทางสายตา อาทิเช่น การสกรีนสีนูนเป็นอักษรเบรลล์และลวดลาย การติดตั้งQR Codeเพื่ออ่านข้อมูลของตัวเสื้อผ้า การเลือกใช้วัสดุ กระดุม ซิปที่มีขนาดเหมาะสมกับการสวมใส่ รวมถึงการเลือกใช้นวัตกรรมสิ่งทอที่สนองกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่างเช่น ผ้ากันยับ, ผ้าป้องกันกลิ่นไม่พึงประสงค์, ผ้าเคลือบคอลลาเจน, ผ้ารักษาอุณหภูมิเป็นต้น โดยสามารถนำมาพัฒนาเป็นต้นแบบสู่การสร้างสรรค์แบบร่างเครื่องแต่งกายสำหรับสตรีพิการทางสายตาประเภทชุดทำงาน กลุ่มอายุระหว่าง 25-40 ปี โดยให้ตอบสนองต่อกาลเทศะและประโยชน์ใช้สอย จำนวน 6 ชุด ดังนี้

ผลงานแบบร่างชุดที่ 1

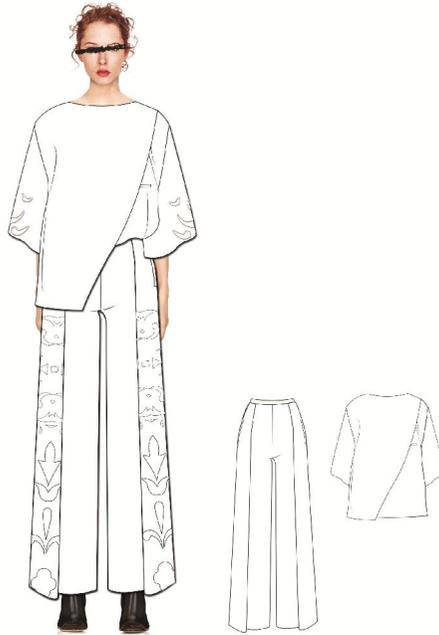

รูปที่ 8 ผลงานแบบร่างชุดที่ 1

ชุดเดรส ชุดเดรสสีขาวออฟไวท์ ทรงปลายบาน แขนยาว2 ส่วน มีแนวตัดต่อที่ใต้อก คอกลม มีแนวเปิดที่ไหล่ด้านซ้าย ยึดติดด้วยตีนตุ๊กแก เพื่อเพิ่มความสะดวกในการสวมใส่ มีกระเปาะเจาะ2ข้าง บริเวณเอว มีการตกแต่งลวดลายไม้ฉลุขนม ปังซิงที่ชายกระโปรงด้วยเทคนิคสกรีนนูนด้วยผงกำมะถัน ชุดเดรสนี้ใช้ผ้ายัดคอลลาเจน ซึ่งเป็นนวัตกรรมผ้ายัดเมื่อสวมใส่แล้วทำให้ผิวของผู้สวมใส่มีความชุ่มชื้นอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งยังสามารถระบายอากาศได้เป็นอย่างดี

ผลงานแบบร่างชุดที่ 2

รูปที่ 9 ผลงานแบบร่างชุดที่ 2

ตัวเสื้อ เป็นเสื้อคอปก แขนยาว 4 ส่วน สีขาวออฟไวท์ ทรงปลายบาน ป้ายด้านหน้า มีแนวเปิดจากไหล่ด้านซ้ายมายังชายเสื้อ มีการยึดติดตัวเสื้อด้วยกระเป๋กและตีนตุ๊กแกหรือเทปเวลโก้ เพื่อเพิ่มความสะดวกในการสวมใส่ มีการตกแต่งลวดลายไม้ฉลุขนมปังขิงที่ปลายแขนเสื้อ ด้วยเทคนิคสกรีนนูนด้วยสียาง

กางเกง เป็นกางเกงขายาวทรงปลายบาน สีขาวออฟไวท์ เอวใส่ยางยึดเพื่อสะดวกในการสวมใส่ มีการตกแต่งลวดลายไม้ฉลุขนมปังขิงที่บริเวณตะเข็บข้างขา จากแนวสะโพกล่างจนถึงปลายขา ด้วยเทคนิคสกรีนนูนด้วยสียาง ชุดนี้ใช้ผ้ายืดคอลล่าเจน ซึ่งเป็นนวัตกรรมผ้ายืดเมื่อสวมใส่แล้วทำให้ผิวของผู้สวมใส่มีความชุ่มชื้นอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งยังสามารถระบายอากาศได้เป็นอย่างดี

ผลงานแบบร่างชุดที่ 3

รูปที่ 10 ผลงานแบบร่างชุดที่ 3

ตัวเสื้อ เป็นเสื้อคอตั้งเล็กน้อย สีขาวออฟไวท์ ผ่าหน้า แขนสั้น สีขาวออฟไวท์ ทรงปลายบาน แนวเปิดด้านหน้ามีการยึดติดตัวเสื้อด้วยกระแปกและตีนตุ๊กแกหรือเทปเวลโก้ เพื่อเพิ่มความสะดวกในการสวมใส่ มีกระเป๋าเจาะที่บริเวณใต้ออก มีการตกแต่งลวดลายไม้ฉลุขนมปังขิงที่ชายเสื้อ ด้วยเทคนิคสกรีนนูนด้วยผงกำมะถัน

กระโปรง เป็นกระโปรงทรงปลายบานสีขาวออฟไวท์ ป้ายด้านหน้า เอวใส่ยางยึดเพื่อสะดวกในการสวมใส่ ชุดนี้ใช้ผ้ายัดฟิลาเมนต์(Filament) ซึ่งเป็นนวัตกรรมผ้ายัดรักซาอุณหภูมิ เมื่อสวมใส่ในอากาศร้อนเส้นใยจะทำให้สวมใส่แล้วเย็นสบาย ถ่ายเทอากาศได้ดีและไม่ยับง่าย

ผลงานแบบร่างชุดที่ 4

รูปที่ 11 ผลงานแบบร่างชุดที่ 4

ชุดเดรส ชุดเดรสสีขาวออฟไวท์ แขนกุด ทรงตรง ปกบัวมน มีแนวเปิดที่กลางหน้า ยึดติดด้วยกระดุมแป๊กเพื่อเพิ่มความสะดวกในการสวมใส่ มีแนวตัดต่อที่ใต้อก ช่วงแนวกระโปรงใช้ผ้าชีฟองพิมพ์ลวดลายไม้ฉลุขนมปังซิง ด้วยเทคนิคสกรีนนูนด้วยผงกำมะหยี่

ตัวเสื้อคลุม เป็นคอกลม ผ้าหน้า แขนยาว สีขาวออฟไวท์ ทรงตรง ความยาวแค่สะโพกบน แนวเปิดด้านหน้ามีการยึดติดตัวเสื้อด้วยกระแป๊ก เพื่อเพิ่มความสะดวกในการสวมใส่ มีกระเป๋าค้นที่บริเวณเอว มีการตกแต่งลวดลายไม้ฉลุขนมปังซิงที่บริเวณบ่าหน้า ด้วยเทคนิคสกรีนนูนด้วยผงกำมะหยี่

ใช้ผ้ายัดฟิลาเมนต์(Filament) ซึ่งเป็นนวัตกรรมผ้ายัดรักษาอุณหภูมิ เมื่อสวมใส่ในอากาศร้อนเส้นใยจะทำให้สวมใส่แล้วเย็นสบาย ถ่ายเทอากาศได้ดีและไม่ยับง่าย

ผลงานแบบร่างชุดที่ 5

รูปที่ 12 ผลงานแบบร่างชุดที่ 5

ตัวเสื้อ เป็นเสื้อคอกลม แขนยาว สีขาวออฟไวท์ ทรงปลายบาน ผ่าด้านหน้า มีการยึดติดตัวเสื้อด้วยกระเป๋กและ
ตีนตุ๊กแกหรือเทปเวลโก้ เพื่อเพิ่มความสะดวกในการสวมใส่ มีการตกแต่งลวดลายไม้ฉลุขนมปังขิงที่บริเวณกลางหน้า
ด้วยเทคนิคสกรีนนูนด้วยผงกำมะหยี่

กางเกง เป็นกางเกงขายาวทรงตรง สีขาวออฟไวท์ เอวใส่ยางยึดเพื่อสะดวกในการสวม

ชุดนี้ใช้ผ้ายัดคอลลาเจน ซึ่งเป็นนวัตกรรมผ้ายัดเมื่อสวมใส่แล้วทำให้ผิวของผู้สวมใส่มีความชุ่มชื้นอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งยังสามารถระบายอากาศได้เป็นอย่างดี

ผลงานแบบร่างชุดที่ 6

รูปที่ 13 ผลงานแบบร่างชุดที่ 6

ชุดเดรส ชุดเดรสสีขาวออฟไวท์ ทรงปลายบาน ผ้าหนา ยึดติดด้วยตีนตุ๊กแก เพื่อเพิ่มความสะดวกในการสวมใส่ คอตั้ง เล็กน้อย แขนยาวมีขอบแขนที่ข้อมือ มีแนวตัดต่อที่บริเวณเอว มีกระเปาะเจาะ2ข้างที่แนวตัดต่อบริเวณเอว มีการตกแต่ง ลวดลายไม้ฉลุขนมปังขิงที่ตัวเสื้อด้านหน้าและตัวกระโปรง ด้วยเทคนิคสกรีนนูนด้วยผงกำมะถัน ชุดเดรสนี้ใช้ผ้ายัดฟิ ลลาเมนต์(Filament) ซึ่งเป็นนวัตกรรมผ้ายัดรักษาอุณหภูมิ เมื่อสวมใส่ในอากาศร้อนเส้นใยจะทำให้สวมใส่แล้วเย็นสบาย ถ่ายเทอากาศได้ดีและไม่ยับง่าย

เทคนิคเสริมในคอลเล็กชั่น

ในทุกชุดป้ายคอเสื้อจะใช้เทคนิคการสกรีนนูนภาษาเบรลล์เพื่อบอกสีของชุดและขนาดตัว อีกทั้งยังมีการติดตั้ง คิวอาร์โค้ด(QR code)ที่ป้ายข้างลำตัว เพื่อป้อนข้อมูลเสียงเกี่ยวกับรายละเอียดของชุดทั้งหมด ผู้พิจารณาทางสายตาจะสามารถนำสมาร์ตโฟนมาสแกนเพื่อฟังข้อมูลรายละเอียดของเสื้อผ้าได้อย่างชัดเจน

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างสรรค์อารมณ์สำหรับผู้พิจารณาทางสายตา เพื่อตอบสนองต่อกาลเทศะและ ประโยชน์ใช้สอย ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจพฤติกรรมการเลือกซื้อเสื้อผ้าปัญหาและอุปสรรคของผู้พิจารณาทางสายตา พบว่าผู้

พิการทางสายตา ไม่สามารถทราบได้ว่าเสื้อเป็นด้านหน้าหรือด้านหลังหากไม่มีป้ายคอ(ป้ายMain label) , ไม่ถนัดในการสวมใส่เสื้อผ้าที่มีซิปถอดได้, ไม่ถนัดในการสวมใส่เสื้อผ้าที่มีการติดเครื่องเกาะเกี่ยวอยู่ด้านหลัง, ไม่ถนัดในการสวมใส่เสื้อผ้าที่มีการผูกโบว์, ไม่ถนัดในการสวมใส่เสื้อผ้านรัดรูป, ไม่สามารถทราบสีเสื้อผ้าได้, ไม่สามารถทราบลวดลายบนเสื้อผ้า, ไม่สามารถMix and Match เสื้อผ้าให้ดูเหมาะสมได้ด้วยตนเอง, มักจะจับคู่สีสูงต่ำผิดคู่ ดังนั้นการออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับผู้พิการทางสายตาควรคำนึงถึงปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้ผู้วิจัยเลือกนำเอาเทคนิคการตัดเย็บมาผสมผสานกับการใช้นวัตกรรมสิ่งทอที่ตอบสนองกับการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้พิการทางสายตา อาทิเช่น โครงร่างของชุดควรจะเป็นตัวหลวมไม่รัดรูป การสกรีนนูนอักษรเบรลล์บนป้ายคอเสื้อเพื่อบอกสีและไซส์เสื้อผ้า การติดตั้งคิวอาร์โค้ด(QR code)ที่ป้ายข้างลำตัว เพื่อป้อนข้อมูลเสียงเกี่ยวกับรายละเอียดของชุดทั้งหมด การใช้ผ้ายืดคอลล่าเจน ซึ่งเป็นนวัตกรรมผ้ายืดเมื่อสวมใส่แล้วทำให้ผิวของผู้สวมใส่มีความชุ่มชื้นอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งยังสามารถระบายอากาศได้เป็นอย่างดี การเลือกใช้ผ้าใยดีฟิลาแมน(Filament) ซึ่งเป็นนวัตกรรมผ้าใยดริชฮาอูณหภูมิ เมื่อสวมใส่ในอากาศร้อนเส้นใยจะทำให้สวมใส่แล้วเย็นสบาย ถ่ายเทอากาศได้ดีและไม่ยับง่าย หลีกเลี่ยงการติดเครื่องเกาะเกี่ยวทางด้านหลัง และขนาดของเครื่องเกาะเกี่ยวที่ใช้ควรมีขนาดที่ถนัดมือไม่เล็กจนเกินไป เครื่องเกาะเกี่ยวที่เหมาะสม คือ กระดุมแป๊ก ตีนตุ๊กแก(เทปเวลโก้) เพื่อความสะดวกในการสวมใส่

ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบร่างเครื่องแต่งกายชุดทำงานจำนวน 6 ชุด โดยเลือกใช้แรงบันดาลใจจากลวดลายจากไม้ฉลุขนมปังขิงในพระที่นั่งวิมานเมฆในการสร้างสรรค์ผลงานที่สามารถตอบสนองต่อการดำเนินชีวิตของผู้พิการทางสายตาได้อย่างลงตัว และผลวิจัยยังสามารถนำไปพัฒนาใช้ในวงการแฟชั่นไทยเพื่อการออกแบบเครื่องแต่งกายสำหรับผู้พิการทางสายตาต่อไปในอนาคต

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนการวิจัยภายใต้แผนงานเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ ตามทิศทางการยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม ประเภทบัณฑิตศึกษา จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ประจำปี 2562

เอกสารอ้างอิง

- โกวิท จิตบรรจง. (2542). ศิลปะกับงานกราฟิก. สงขลา: สถาบันราชภัฏสงขลา.
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2542). ศิลปะเด็กพิเศษ. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรีนติ้ง.
- นิคอเละ ระเด่นอาหมัด. (2543). ทฤษฎีจิตรกรรม = Theory of painting.กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ปรัชญา กฤษณะพันธ์. (2557). แนวทางการออกแบบชุดกีฬาไกลบอลจากผ้าเคลือบยางกันกระแทก.กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ภารตน์ เสนาลา และคณะ. (2554). เครื่องนุ่งห่มสำหรับคนพิการ. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรีนติ้ง.
- วิมลสิทธิ์ หริยางกูร. (2535). พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม มูลฐานทางพฤติกรรมเพื่อการออกแบบและวางแผน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีประไพ จุ้ยน้อยและคณะ. (2552). เครื่องนุ่งห่มคนพิการทางร่างกาย การออกแบบและทดลองสวมใส่ของคนพิการทางการเคลื่อนไหว. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- Yang, X., Yuan, S., & Tian, Y. (2014). Assistive clothing pattern recognition for visually impaired people. *IEEE Transactions on Human-Machine Systems*, 44(2), 234-243.